

Pojdi z mano 9+

pedagoško gradivo

avtor Ambrož Pivk

kazalo

uvodna beseda.....	3
o filmu.....	3
filmografski podatki.....	3
festivali, nagrade.....	3
o avtorju.....	4
zanimivosti o nastanku filma.....	5
vsebina.....	6

o filmu so povedali	8
izhodišča za pogovor	9
karakterizacija likov in odnosi med njimi	9
razlika med mestnim in podeželskim življenjem.....	10
pedsodki in strah pred neznanim	11
odnos med brati, sestrami	11
odnosi s starši in starimi starši	12
spomini iz otroštva.....	12
tehnologija	12
primerjava knjige in filma	13
žanrska opredelitev	13
o ustvarjanju filma	15
lokacije snemanja.....	15
snemanje	16
montaža.....	19
zvok.....	22
dodatne dejavnosti.....	23

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

Kolofon | **Pojdi z mano** • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Avtor: Ambrož Pivk • Uredila: Barbara Kelbl • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: A.A.C. Productions / FIVIA – Vojnik, arhiv Kinodvora • Izdala v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, A.A.C. Productions, 2016.

uvodna beseda

V gradivu podrobneje predstavljamo slovenski film **Pojdi z mano**, ki je bil posnet po istoimenskem mladinskem romanu Dušana Čatra, režiral pa ga je Igor Šterk. V filmu se skupina štirih najstnikov na lovu za najboljšo fotografijo poda v neznane slovenske kraje, tam pa se izgubijo in se skozi pustolovščino soočijo s svojimi strahovi in predsodki. Gradivo izpostavlja glavne tematike filma in s tem ponuja izhodišča za pogovor o medsebojnih odnosih glavnih likov, predsodkih pred podeželskim življenjem, zaznamovanosti zaradi družine in vlogi tehnologije v današnjem svetu. Poglavje o ustvarjanju filma ponuja vpogled v raznolike lokacije snemanja ter filmska izrazna sredstva fotografije, montaže in tona.

o filmu

filmografski podatki

naslov Pojdi z mano

država in leto produkcije Slovenija, 2016

tehnični podatki DCP, 1:1.85, barvni, 83 minut

jezik slovenščina

režija Igor Šterk

scenarij Dušan Čater (po svojem istoimenskem romanu)

fotografija Miloš Srdić

glasba Jura Ferina, Pavao Miholjević

montaža Peter Marković

igrajo Ivan Vastl (Manc), Mak Tepšić (Oto), Ronja Matijevac Jerman (Mina), Matija David Brodnik (Špurč)

producentka Petra Vidmar

produkcija A.A.C. Productions

koprodukcija GUSTAV FILM, MB GRIP, RTV SLOVENIJA, KINORAMA

distribucija FIVIA – Vojnik

festivali, nagrade

Film **Pojdi z mano** je bil premierno prikazan na Festivalu slovenskega filma v Portorožu,

kjer mu je žirija podelila tri vesne: za najboljšo glasbo, za najboljši ton in za posebne dosežke, prejel pa je tudi nagrado občinstva ter nagrado Art kino mreže.

Predvajan je bil tudi na Festivalu evropskega in mediteranskega filma v Piranu, kjer je Miloš Srđić prejel nagrado Vilka Filača za najboljšega direktorja fotografije.

Mednarodno premiero je film doživel na Mednarodnem festivalu otroškega in mladinskega filma Schlingel v Chemnitzu, kjer je prejel nagrado strokovne žirije, prikazan pa je bil tudi na Festivalu otroškega filma Cinekid v Amsterdamu.

o avtorju

Igor Šterk je bil rojen leta 1968 v Ljubljani. Med študijem na AGRFT je posnel tri kratke filme, ki so prejeli več mednarodnih nagrad. Njegov celovečerni prvenec **Ekspres, ekspres** (1997) je prejel kar 15 nagrad na mednarodnih filmskih festivalih, na Slovenskem filmskem maratonu v Celju pa 6 nagrad, vključno z nagrado za najboljšo režijo ter nagrado kritikov. Nagrajen je bil tudi s Prešernovo nagrado. Njegov drugi celovečerni film, **Ljubljana** (2002), je bil kot prvi slovenski film premierno prikazan na filmskem festivalu v Rotterdamu, prejel pa je tudi dve vesni. S filmom **Uglaševanje** (2005) je tekmoval v Karlovih Varih, na Festivalu slovenskega filma pa je prejel štiri nagrade, vključno z vesno za najboljšo režijo. Njegov kratki film **Vdih** (2008) je bil prikazan v tekmovalnem programu v Benetkah, leta 2009 pa je s filmom **9:06** postal veliki zmagovalec Festivala slovenskega filma, saj je prejel kar enajst nagrad, vključno z vesno za najboljši celovečerni film. Film je bil izbran tudi kot slovenski kandidat za tujejezičnega oskarja. **Pojdi z mano** je njegov peti celovečerni film.

»Želel sem narediti res dober mladinski film, a vendar takšen, da bi ga z veseljem gledale vse generacije. Imeli smo srečo, da smo odkrili štiri res izjemne mlade igralce, ki ponesejo film in ob katerih njegova zgodba res oživi. Prečesali smo celo državo in film posneli na spektakularnih prizoriščih ter tako pokazali Slovenijo, kot je še nismo videli.«

- Igor Šterk, režiser

zanimivosti o nastanku filma

Za vse štiri glavne igralce je bila to prva večja vloga v profesionalnem celovečernem filmu, vloge pa so dobili po udeležbi na avdicijah, ki se jih je udeležilo več kot tisoč najstnikov.

Ronja Matijevec Jerman, ki je igrala Mino, je o avdiciji povedala: *»Vedela sem, da je v igri še štiristo ali petsto deklet in si nisem mislila, da imam kakšne resne možnosti. Ko pa sem prišla v drugi in nato tretji krog avdicij, sem se resnično začela truditi in sem si tega tudi bolj želela.«*

Ivan Vastl, ki igra Manca, prihaja iz tako rekoč filmske družine. Njegova mama, Tijana Zinajčić, je pri filmu **Pojdi z mano** nadzorovala izbiro igralcev in delovala kot učiteljica igre. Oče, Matija Vastl, je igralec, ki je nastopil v Šterkovem prejšnjem filmu, **9:06**, letos pa je enako kot sin svoj najnovejši film, **Nočno življenje** v režiji Damjana Kozoleta, predstavil na Festivalu slovenskega filma v Portorožu.

V prizoru, kjer Manc spleza na smreko, je bil Ivan privezan na varovalne vrvi, ki so jih nato odstranili v postprodukciji. Enako so storili v prizoru, kjer Špurč visi s pečine.

Glavni igralci so povedali, da so najbolj uživali v snemanju prizorov ob votlini, sploh tistih, v katerih se junaki kregajo. Matija David Brodnik, ki igra Špurča, je dejal: *»V užitek mi je snemati prizore, kjer moram odigrati zelo intenzivna čustva,«* Ronja pa je dodala, da *»vsake toliko časa paše, če se lahko na nekoga malo dereš«*, ni pa uživala v snemanju prizorov v notranjosti votline, saj je bila temačna in polna pajkov.

Filmskim ustvarjalcem se je zdelo pomembno, da so dialogi med mladimi glavnimi liki prepričljivi, zato so med pripravami igralce opogumili, da posamezne replike spremenijo oz. jih povedo na način, kot bi jih izrekli oni sami.

Med snemanjem se je ekipi enkrat tudi zares primerilo, da so v gozdu ostali brez telefonskega signala, kombi z igralci pa ni našel poti na snemalno lokacijo. Ker jih niso mogli priklicati, so se z avtomobili vozili naokrog in po kakšni uri kombi tudi našli.

Mnoge zanimivosti o nastajanju filma lahko izveste tudi iz pogovora z režiserjem Igorjem Šterkom in štirimi glavnimi igralci, ki smo ga imeli ob premieri filma na 27. mednarodnem filmskem festivalu Liffe v novembru 2016. Posnetek pogovora:

<https://www.youtube.com/watch?v=1Q6f-mTVMxo>. Na spletu pa lahko najdete še več pogovorov z ekipo.

vsebina

Matej, ki ga prijatelji kličejo Manc, sedi na stopnicah, je odsoten in zaskrbljen. Nato do njega prideta starejši brat in njegov prijatelj, ga zgrabita in mu iz žepa vzameta nekaj denarja. Kasneje Manc sreča prijatelja Ota, ki ga vpraša, ali je doma že povedal, da ga bodo izključili iz šole. Manc odgovori, da ne, ter reče, da so ga tatvine telefona obsodili le zato, ker je njegov oče znan kot nekdanji zapornik. Oto ga nato povabi, naj se mu naslednji dan pridruži na izletu; za foto krožek morajo namreč fotografirati neznane dele Slovenije. Manc gre domov, spečemu starejšemu bratu iz žepa vzame denar, nato pa z mlajšim bratom Danijem obuja spomine na dedka.

Zgodaj zjutraj se Manc in Oto sestaneta za izlet, zraven gresta tudi sošolka Mina in sošolec Špurč. Najprej se odpravijo do gradbišča, kjer Oto, Mina in Špurč fotografirajo, nato pa Manc predlaga, da se odpravijo do doma njegovega pokojnega dedka, kjer so gozdovi, tolmeni in votline. Z avtobusom se odpravijo na podeželje, kjer srečajo neznanca s puško, nato pa pridejo do hiše, kjer živita Aga in njen mož. Špurč se ustraši Age, ki nepričakovano pogleda skozi okno, zato hitro odidejo. Pridejo do kmetije, kjer živijo Zalazniki. Tudi tu sp šokirani nad prizorom, ki jim je tuj, saj vidijo gospo, ki ima v roki krvavo mrtvo kokoš, mlada Zdenka ima pod pazduho dlake, po nogi pa je umazana od menstruacije. Kmet jih opozori, naj ne hodijo do votlin. Ko gredo naprej, se pogovarjajo o tem, kako čudni so se jim zdeli Zalazniki. Špurč z voza na poti ukrade malo krompirja, vidi pa ga Zalaznikov najmlajši sin. Pridejo do hiše Mančevega dedka, kjer Manc pove, da tam ni bil že od dedkove smrti in da dedka pogreša. Naslednjič se ustavijo pri tolmunu, kjer Manc in Oto zaplavata, nato pa prispejo do votlin, ki jih je Manc želel pokazati družini.

Fantje se odločijo, da spečejo krompir, ki ga je Špurč ukradel, nato pa ta razkrije, da so ga pri kraji opazili. Odločijo se, da se bodo vračali skozi votlino, da bi se izognili poti mimo Zalaznikov. Med hojo po gozdu ugotovijo, da so se izgubili. Mina se jezi in začnejo se prepirati, naprej pa hodijo vse do večera, ko pridejo nazaj na drugo stran votline. Odločijo se, da bodo tam prespali, med ponovnim pregledom votline pa odkrijejo velike železne pasti. Med pogovorom ob tabornem ognju jih prestraši skala, ki pade iznad votline. Manc razkrije, da ni ukradel telefona, temveč ga je njegov mlajši brat naključno našel in ga brez razmisleka vzel domov. Zaradi grozečega zvoka, ki prihaja iz votline, se odločijo, da bo ponoči vedno nekdo na straži. Prvi je Manc, ki kasneje prebudi Oto za naslednjo izmeno. Ko se Manc zjutraj zbudi, vsi ostali spijo. Med krajšim ogledom okolice Manc opazi več

cigaretnih ogorkov; Mina pa ugotovi, da nima telefona, zato se Manc odpravi ponj, a ko se vrne, pove, da ga v votlini ni. Ker se še vedno bojijo vračanja mimo Zalaznikov, se odločijo, da bodo pot v dolino našli tako, da bodo sledili potoku. Na poti naletijo na napol zakopano živalsko truplo. Manc jim pove, da je pred leti Agin sin pobijal živali in jim iztikal oči, nato pa je ubil še neko deklico, zato so ga zaprli v psihiatrično bolnišnico. Ko Špurč kasneje pripomni, da jih verjetno ne zasleduje Agin sin, saj kot otrok verjetno ne kadi, Manc razkrije, da se je to zgodilo 30 let nazaj, torej je ta sin zdaj že odrasel.

Potok ponikne med skale, zato v gozd sledijo zvoku motorne žage, a ne najdejo ničesar. Mina ugotovi, da je nekje pozabila jopico, nato pa začne močno deževati, zato počakajo pod drevesom. Ko se odpravijo naprej, Mina najde svojo jopico, obešeno na grmovje. Prepričani so, da jih nekdo zasleduje, vse bolj se jih loteva panika. Ko se stemni, se ustavijo pod skalo, kjer iz daljave spet slišijo grozeč zvok.

Zjutraj Mina na bližnjem štoru zagleda razstavljen telefon, za katerega misli, da je njen, nato pa opazijo, da Ota ni, in ga panično kličejo. Oto se vrne in pove, da je našel vas in da je telefon njegov. V vasi najprej srečajo lovca z začetka filma, ki Mini vrne telefon in pove, da ga je našel pri votlini, kamor hodi, da odstranjuje pasti divjega lovca. Obtožijo ga, da jih je zasledoval, on pa jim odvrne, da je bil to verjetno Zalaznikov najmlajši sin Drejc, ki je tudi zakopal srno, saj je stopila v past divjega lovca. Iz vaške gostilne pokličejo domov ter med čakanjem smeje obujajo spomine na pustolovščino.

Po vrnitvi Oto Mancu pove, da so šli z Mino, Špurčem in njihovimi starši do ravnateljice ter ji povedali, kaj se je zares zgodilo s telefonom, tako da Manc ne bo izključen. Manc in Oto gresta nato gledat fotografije z izleta, med njimi pa najdeta tudi fotografijo vseh štirih med spanjem, kar pomeni, da jih je res nekdo opazoval.

o filmu so povedali

»Mojstrsko zapakiran sodoben mladinski film, ki se spogleduje z žanrom grozljivke, da bi odraščajoče najstnike soočil z njihovimi lastnimi strahovi.«

- Ženja Leiler, Delo

»Na poti skozi neznano pokrajino, v napetem vzdušju, izbrani film odkriva kompleksni notranji svet mladostnikov in z dovršeno izvedbo slovenski mladinski film dviga na novo raven.«

- obrazložitev žirije Festivala slovenskega filma ob podelitvi vesne za posebne dosežke

»Prav mladinski filmi, ki se jim uspe izogniti pastem ter se usidrati v zavest gledalcev, lahko postanejo legendarni. Prejšnje generacije so tako povzdignile Srečo na vrhovi ali Poletje v školjki, vse možnosti, da pridobi ta status, ima tudi najnovejši celovečerec Igorja Šterka Pojdi z mano. Napeta mladinska pustolovščina, ki je nastala po istoimenskem romanu slovenskega pisatelja Dušana Čatra, je pravi preplet žanrov. Od lahkotne komedije, polne najstniških krilatic in dovtipov, se prek avanture, ki spominja na dogodivščine iz knjižne serije Pet prijateljev, sprevrže v pravi psihološki triler, seveda nekoliko prilagojen mlajšemu občinstvu.«

- Gaja Pöschl, RTVSLO

»Art kino mreža Slovenije podeljuje nagrado filmu, ki se spretno poigrava s konceptom grozljivega domačega in nas hkrati kliče nazaj k svobodi v čas brez pametnih telefonov, ko so imele besede toplino glasu, prijateljstvo pa je veljalo za najvišje/največje zavezništvo. Film, ki nas spominja, da je odraščanje lahko težko, a če se na pot podaš s prijatelji, je vsaka ovira premostljiva - Pojdi z mano!«

- obrazložitev kritiške žirije na Festivalu slovenskega filma ob podelitvi nagrade Art kino mreže

»Če mislite, da se bo ta mladinska štrena odvijala po predvidljivih "taborniških" tirnicah in ponudila nekaj čudovitih razglednic narave in nekaj nedolžnih vragolij, ki se končajo s piknikom pod milim nebom in vrnitvijo v varni objem staršev, se hudo motite: Šterk ni skušal posneti neuradnega nadaljevanja Hočevarjeve franšize Gremo mi po svoje. Raje pomislite na to, kaj nas o krvavi konfrontaciji med urbanim in ruralnim učijo klasične grozljivke.«

- Ana Jurc, RTVSLO

izhodišča za pogovor

karakterizacija likov in odnosi med njimi

Prvi član družbe, ki ga spoznamo, je Manc. Boji se izključitve iz šole, ker so ga obtožili kraje telefona, starejši brat ga nadleguje in mu grozi, očeta pa se boji, saj ga pretepa. Zaradi vsega tega je pogosto slabe volje in nerazpoložen, včasih celo zajedljiv, čeprav skuša dajati vtis, da mu je vseeno. Kaj Manca najbolj skrbi? Zakaj skriva svoje občutke pred prijateljem Otom? Kako se v toku filma spremeni? Na koncu se vendarle osvobodi bremena obtožbe, da je kradljivec – mislite, da ga tudi to spremeni?

Njegov prijatelj Oto je na neki način vodja skupine in s tem tudi glavna povezava med ostalimi člani družbe. Poskuša omiliti odnose in preprečiti prepire, hkrati pa pridobiti Minino naklonjenost, saj mu je dekle všeč. Kako se Oto znajde v vlogi vodje? Zakaj poskuša izboljšati odnose med ostalimi tremi? Kako mu to uspe? Kako vidimo, da mu je Mina zares všeč? Kako se njun odnos razvije?

Mina je edino dekle v skupini. Želi se obnašati odgovorno, a je včasih precej zmedena, fantje pa jo pogosto zbadajo in kritizirajo. Se vam Mina zdi razvajena? Jo fantje zbadajo, ker je edino dekle v družbi? Kako se pokaže, da fantje ne razumejo Mine? Kako se ona odziva na njihovo zbadanje? Kako se med filmom spremeni?

Špurč je najbolj zgovoren član družbe, saj se rad šali – tudi na račun ostalih – in pretirava. Tudi sam na svoj račun sliši precej kritičnih opazk. Se vam Špurčeve šale zdijo primerne ali so včasih že nesramne? Zakaj vse rad obrne na šalo? Katere osebnostne lastnosti poleg šaljivosti še najdemo pri Špurču? Česa se med pustolovščino nauči on?

Srce filma je dinamika odnosov med štirimi mladimi. Na začetku gre za precej naključno družčino: Oto vodi skupino foto krožka, v kateri sta tudi Mina in Špurč. Nato Oto na izlet povabi še prijatelja Manca, ki pa je sprva nastrojen tako proti Mini kot proti Špurču. Za Mino pravi, da »*misli, da je najlepša*«, Špurča pa označi za »*kretena*«. Tudi onadva nista ravno prijateljska ne do Manca ne drug do drugega, zato se na začetku vsi zbadajo in kritizirajo. Zakaj drug do drugega pristopijo z nenaklonjenostjo, namesto da bi bili odprti za nova prijateljstva? Od kod izhajajo njihovi predsodki do ostalih? Kdo izmed njih se vam zdi najbolj zrel? Čigavo obnašanje se vam zdi najbolj neprimerno? Kakšno vlogo ima ljubosumje?

Družba najstnikov skozi zgodbo filma krmari med mnogimi čustvi in dogodki, kar spremeni

njihovo videnje ostalih. V stiski se morajo zanesti drug na drugega in držati skupaj. Skupaj preživijo tudi toliko časa, da se veliko bolje spoznajo, s tem pa med njimi zraste prijateljstvo. Zakaj morajo biti praktično prisiljeni v spoznavanje? Na kateri točki menite, da pozabijo na svoje predsodke in začnejo sprejemati drug drugega? Na čem temelji njihovo prijateljstvo? Kako na koncu premostijo medsebojne razlike?

razlika med mestnim in podeželskim življenjem

Družba se na poti do votlin ustavi na kmetiji, kjer živi družina Zalaznik. Kar vidijo, jih šokira. Kmet jim grozi in jih odganja stran, njegov oče jih svari, njegova mama je okrvavljena. Mlada Zdenka ima pod pazduho vidne dlake, po nogi je umazana od menstruacije, njenega mlajšega brata pa oče udari, saj naj bi kradel.

Kaj je Mino, Ota in Špurča pri Zalaznikih najbolj presenetilo? Menite, da so Zalazniki res nenavadna družina? Bi lahko takega očeta našli tudi v mestu? Kaj pa druge Zalaznike? So strahovi otrok upravičeni ali so kateri od njih tudi neupravičeni, izhajajo iz predsodkov?

Med enim od pogovorov v filmu Špurč pripomni, da ne ve, kaj na podeželju po cele dneve delajo. Mina je prepadena, ko izve, da nekateri sploh nimajo elektrike. Skozi vrsto takih pripomb se kaže odnos glavnih junakov do življenja na podeželju, o katerem vedo zelo malo in si ga večinoma tudi slabo predstavljajo.

Od kod izhaja predstava Mine in Špurča o življenju na podeželju? Kako na to gledata Manc in Oto? Po čem bi lahko skleпали, da vsi štirje živijo v mestu, če tega ne bi vedeli? Katere lastnosti življenja v mestu vidijo kot pomembne, čeprav niso? Menite, da se po koncu pustolovščine njihov pogled na podeželje spremeni?

Film izpostavi tudi nespretnost, neznanje in nerodnost mestne četverice pri obisku narave. Po eni strani naravo idealizirajo kot čudovito in navdihujočo, po drugi strani se je bojijo in se v njej ne znajdejo. Se spomnite kakega takega prizora? Kdo se v naravi in na podeželju najbolje znajde, kdo pa najslabše in razvajeno toži vsakič, ko jim ne gre vse od rok?

V kakšnem okolju živite vi? Se vam zdi lepše življenje na vasi ali v mestu? Kaj so glavne razlike med enim in drugim? Kako drugačno je življenje na kmetiji od življenja v stanovanjskem bloku? Kakšen je vaš odnos do življenja na podeželju v primerjavi z odnosom glavnih junakov filma **Pojdi z mano**?

predsodki in strah pred neznanim

Špurč vztraja, da gredo nazaj po drugi poti in ne mimo Zalaznikov, saj jim je ukradel krompir in se jih boji. S tem se njihova prava pustolovščina tudi začne. Bojijo se Zalaznikov, Aginega sina, divjega lovca, a se na koncu izkaže, da so bili njihovi strahovi neupravičeni, saj nihče ni bil kriv za njihove strašljive prigode v gozdu.

Zakaj se družba tako boji teh ljudi? Zakaj jih okrivijo, da jih zasledujejo in strašijo? Od kod izhajajo njihovi predsodki do podeželja? Menite, da jih izučijo, ko ugotovijo, da jim nihče izmed njih ni storil ničesar žalega?

Družba se izgubi v gozdu, kjer jih je vedno bolj strah, a pravzaprav se jim ne zgodi nič, česar bi se morali zares prestrašiti. Zakaj jih je tako strah gozda? Se vam zdi, da bi bilo enako strah tudi nekoga, ki pogosto obišče gozd? Zakaj se ljudje tako bojimo stvari, ki so nam neznane? Bi nas bilo manj strah, če bi opustili svoje predsodke?

Ali predsodki in strahovi vplivajo tudi na odnose med glavnimi junaki samimi? Kako?

»Najbolj strašljivo je prav tisto, česar ne vidimo,« je v pogovoru ob filmu povedal režiser Igor Šterk. Se s tem strinjate? Kako se to vidi v filmu **Pojdi z mano**?

odnos med brati, sestrami

Mancu na začetku filma grozi izključitev iz šole, saj je obtožen kraje telefona. Kasneje razkrije, da je telefon po naključju našel njegov mlajši brat Dani, Manca pa so ujeli, ko ga je skušal vrniti. Prijatelji ga prepričujejo, naj ravnateljici pove resnico, a Manc hoče zaščititi brata, zato prevzame krivdo. Menite, da je Manc pravilno ravnal, ko je prikril resnico, da bi zaščitil brata? Zakaj se Manc počuti odgovornega, da varuje brata? Se vam zdi njegovo žrtvovanje pogumno?

S starejšim bratom ima Manc slab odnos. Brat je do njega nasilen, Manc pa mu krade denar. Kdo menite, da je kriv za njuno prepiranje? Zakaj ima Manc do starejšega brata tako drugačen odnos kot do mlajšega? Mislite, da se odnos med Mancem in starejšim bratom lahko izboljša? Kaj bi vi storili na Mančevem mestu?

Kako se vi razumete s svojimi brati ali sestrami? Kako pomembna je razlika, ali je sorojenec starejši ali mlajši? Ste tudi vi zaščitniški do mlajših bratov in sester? Se vam zdi, da so starejši bratje ali sestre zaščitniški do vas?

odnosi s starši in starimi starši

Ko družba pride do hiše Mančevega pokojnega dedka, se odpre pogovor o njihovih družinah. Že prej izvemo, da je Mančev oče nekdanji zapornik, in Manc je prepričan, da ga vrstniki zaradi tega nepravilno ocenjujejo. Tudi ostali razkrijejo svoja družinska ozadja. Mina pove, da dedka nikoli več ne vidi, Oto ima ločena starša, slutimo lahko, da je Špurčev oče strog in prezahteven. Vsakega od junakov zaznamuje situacija v družini, na katero težko vplivajo.

Film izpostavi tudi temo odnosov med vnuki in starimi starši – so odnosi, ko preskočijo eno generacijo, vsaj na površini včasih boljši in tesnejši od tistih, ki nimajo tega preskoka, torej med otroki in starši? Zakaj je tako? Kako je bilo to prikazano v filmu?

Menite, da so učitelji in ostali res nepravilno okrivili Manca zaradi njegovega očeta? Koga Manc krivi za težave, ki jih ima? Kako je situacija v družini zaznamovala Mino, Ota in Špurča? Kako se soočajo s tem? Kako bi se vi spoprijeli s svojimi težavami, če bi bili na njihovem mestu?

So tudi vas kdaj primerjali s starši? Se vam je zdelo, da so bile primerjave pravične? H komu se obrnete po nasvet, če imate doma težave? Se vam je kdaj zgodilo, da so vaši starši sprejeli odločitve, zaradi katerih vam je bilo težko?

spomini iz otroštva

Glavni razlog za izlet na podeželje je Mančev spomin na dedka. Pred njegovo smrtjo je redno prihajal na obisk, potem pa ne več. Okolje prinese ponovno prebujene spomine na otroštvo ter odnos z dedkom, s katerim sta se imela zelo rada. Ali menite, da je ponovni obisk v Mancu prebudil lepe spomine ali žalost ob spominu na dedkovo smrt? Se vam kdaj zgodi, da težko opišete občutke, ki so hkrati veseli in žalostni? Poznate kakšen kraj, kjer se vedno spomnite na dogodke, ki so se zgodili dolgo nazaj? Radi obujate spomine na otroštvo?

tehnologija

Ko družba ugotovi, da so se izgubili, poskušajo uporabiti mobilne telefone, da bi našli pot nazaj v dolino, a v gozdu nikjer ne najdejo signala. Kaj storijo, ko to ugotovijo? Kako se orientirajo brez telefona ali zemljevida? Kako bi se vi znašli v njihovem položaju? Kako bi

se lahko v gozdu še orientirali, da bi našli pot nazaj? Ste se v šoli ali pri tabornikih kdaj učili o tem, kako se lahko orientiramo v naravi? Se vam je že kdaj zgodilo, da ste morali to znanje uporabiti?

Poskušajte si predstavljati, kakšno bi bilo vaše življenje brez mobilne in internetne tehnologije. Kaj vse bi bilo drugače? Kaj bi bilo bolje, kaj pa slabše?

Režiser Igor Šterk je v enem izmed intervjujev po premieri filma dejal: *»Resnično postajamo zombiji, saj imamo možgane ves čas na paši – ko sedemo v avto ali gremo kam peš, pritisnemo GPS, ki nas vodi po vsaki ulici do zelene lokacije, tu levo, tu naravnost... Še pred nekaj leti smo se vsaj malo potrudili in sami poiskali pot.«*

Se vam zdi, da smo dandanes zelo odvisni od tehnologije? Pomislimo na stvari, kot so televizor, računalnik in mobilni telefon. Kako si predstavljate življenje brez njih? Kaj veste o zabavi in pridobivanju informacij, preden se je sodobna tehnologija razširila? So vam stari starši kdaj pripovedovali, kako je bilo živeti brez nje? Kje vse poleg interneta lahko pridobimo različne informacije? Ali kdaj uporabljate leksikone, enciklopedije, zemljevide?

primerjava knjige in filma

Film **Pojdi z mano** je bil posnet po istoimenskem romanu Dušana Čatra, ki je bil izdan leta 2008. Čater je roman tudi priredil v filmski scenarij. Je kdo izmed vas prebral knjigo, po kateri je bil film posnet? Ste med knjigo in filmom našli kakšno razliko? Zakaj se določene stvari pojavijo v knjigi, v filmu pa ne? Kaj so prednosti in kaj slabosti filmske umetnosti v primerjavi z literaturo? Primerjajte konec v filmu in v knjigi.

žanrska opredelitev

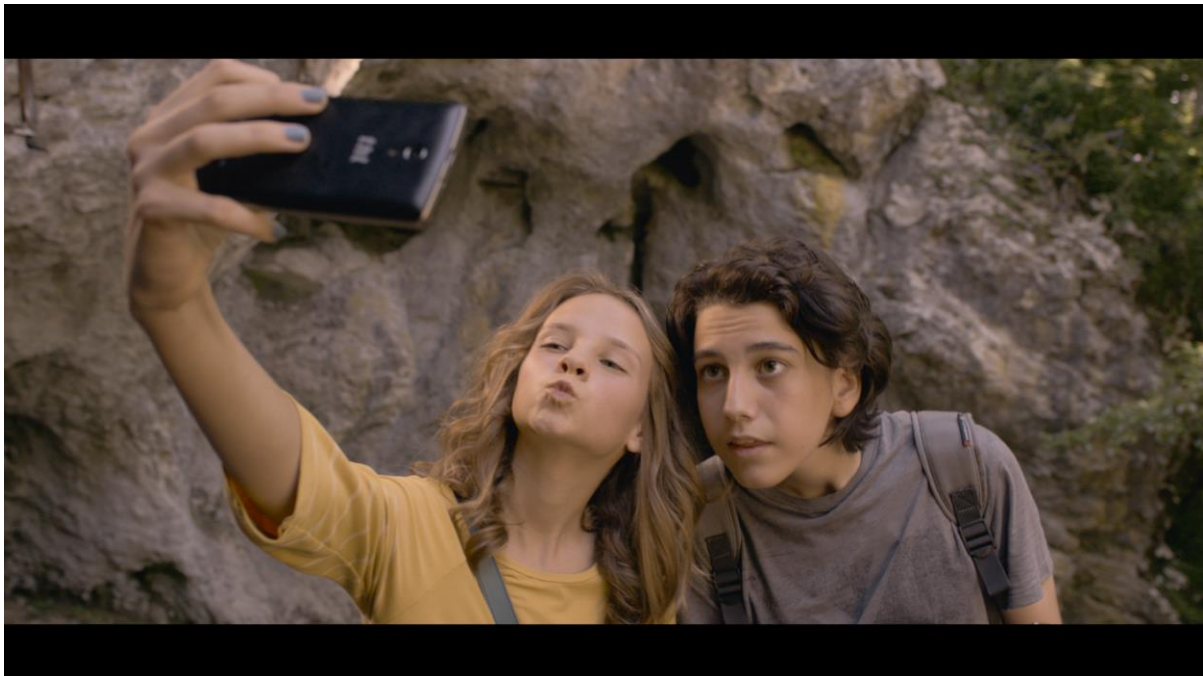
Čeprav v filmu najdemo elemente drame (disfunkcionalna družina) in komedije (karakterna komika), filmu najbolj ustrezata žanrski oznaki pustolovščina in srhljivka (zadnje čase tudi v slovenščini uporabljamo tuji izraz triler).

Pustolovski filmi pogosto prikazujejo eksotične lokacije, kjer se junaki borijo za preživetje, iščejo skrivnostni izgubljeni predmet, prepotujejo velike razdalje, pri tem jim grozijo različne nevarnosti ... Pustolovščina v filmu **Pojdi z mano** se začne z odhodom glavnih junakov na neznanu podeželje, izstopajo pa še srečanja z nenavadnimi ljudmi, odkrivanje

različnih delov gozda in izziv preživetja v naravi. Pustolovščina je priljubljen žanr med mladinskimi filmi, pogosto pa je tudi del zgodovinskih filmov, fantazijskih filmov itd.

Srhljivka je širok žanrski pojem, v prvi vrsti pa naj bi pri gledalcu vzbujala napetost, presenečenje, pričakovanje in nemir. Predvsem v tem se loči od grozljivke, katere glavna naloga je prestrašiti gledalca. Za razliko od grozljivke srhljivka načeloma ne vsebuje presenetljivih strašnih trenutkov, temveč napetost stopnjuje skozi daljši čas in vzbuja strah prek razmisleka, ko se gledalec sprašuje: »Zakaj se to dogaja?« Elementi srhljivke v filmu **Pojdi z mano** stopijo v osredje v drugi polovici filma, ko glavni junaki postanejo pozorni na nenavadno dogajanje v gozdu in začnejo razmišljati o možnosti, da jim nekdo sledi.

Kateri prizori v filmu so se vam zdeli najbolj napeti? Se spomnite, kaj se je takrat dogajalo? Kaj je prispevalo k napetosti, je bilo to nekaj, kar ste videli na platnu ali zunaj njega? So napetost stopnjevali besede, zvoki, slika, način snemanja, montaže, postavitve ...? Poskusite se spomniti vseh teh različnih elementov. Nekaj načinov ustvarjanja napetosti bomo spoznali tudi v poglavju *Ustvarjanje filma*.

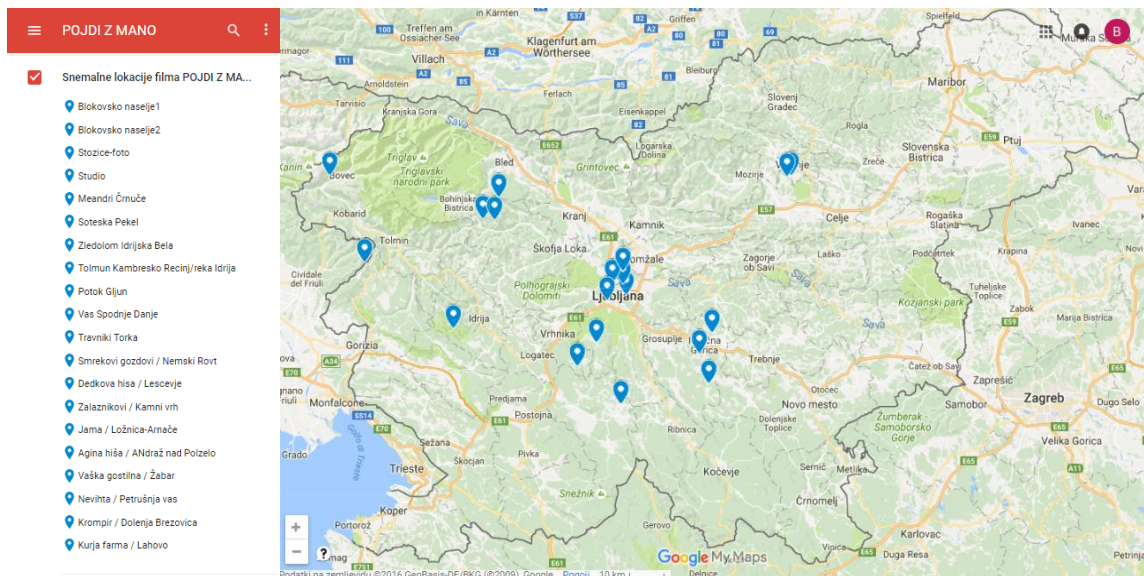
o ustvarjanju filma

Snemanje filma je postopek, pri katerem sodeluje veliko število ljudi, vsak pa je specializiran za svoje področje. Končno podobo filma soustvarjajo pomembni sodelavci, kot so režiser, scenarist, igralci, producent in mnogi drugi ustvarjalci, pri tem filmu pa bomo spoznali še nekaj področij, ki so nam morda manj znana. Razmislili bomo o sliki, ki jo vidimo, in zvoku, ki ga slišimo, ter ugotovili, kako so ustvarjalci filma **Pojdi z mano** ustvarili napetost in srhljivost, ki smo jo kot gledalci občutili. Ker je film slovenski, imamo tudi srečo, da lahko ustvarjalce iz prve roke povprašamo, kako je film nastajal.

Kateri prizor iz filma vam je najbolj ostal v spominu? Zamislite si ga in pomislite, kako ste se ob njem počutili. Kako je bil prizor videti? Kakšni so bili fotografija, gibanje kamere, barve, svetloba? Katere like ste spremljali? Katere zvoke ste slišali? Kako so ustvarili ta prizor, da je tako zanimiv – kako si to predstavljate vi? Pomislite tudi, kje se je prizor odvijal. Poznate kakšen kraj, ki mu je podoben? Če bi morali ugibati, v kateri slovenski regiji so ga posneli, kaj bi odgovorili?

lokacije snemanja

Junaki filma dobijo nalogo, naj fotografirajo 'neznano Slovenijo' in se zato odpravijo na kraj, ki ga razen Manca prej niso poznali. S tem odkrijejo nov košček Slovenije, gledalci filma pa pravzaprav odkrijemo veliko različnih koščkov naše države, saj je bil film sneman na kar 20 lokacijah po vsej Sloveniji. Ustvarjalci filma so tako raziskali zares ogromno število slovenskih krajev, da so za vsak prizor lahko izbrali najboljšo možno snemalno lokacijo. Spomnimo se dela filma, v katerem se junaki najprej ustavijo pri Agini hiši, nato nadaljujejo pot do kmetije družine Zalaznik, nedaleč proč pa naletijo še na voz s krompirjem. V svetu filma se ti kraji nahajajo zelo blizu drug drugega, a lokacije snemanja so na popolnoma različnih koncih Slovenije. Prizor pred Agino hišo so posneli na Andražu nad Polzelo, ki leži blizu Velenja (Štajerska), prizor na kmetiji Zalaznik na Kamnem vrhu blizu Ivančne Gorice (Dolenjska), prizor s krompirjem pa v Dolenji Brezovici v bližini Ljubljanskega barja (Notranjska). Film so snemali tudi v okolici Ljubljane, v Posočju, na Gorenjskem itn., vse lokacije snemanja pa si lahko ogledate na spodnjem zemljevidu.

Povezavo na zemljevid lokacij najdete tudi [tule](#).

snemanje

Pomemben filmski soustvarjalec je direktor fotografije, ki skupaj z režiserjem načrtuje in nadzoruje snemanje filma, med njegovimi glavnimi nalogami pa sta postavitve kadrov in izbira osvetlitve. Direktor fotografije je tako bistveni sodelavec pri stvaritvi vizualne podobe, od barvne sheme do gibanja kamere. Poskrbeti mora, da so igralci in okolica vedno osvetljeni, običajno na čim bolj realističen način, kar je pri snemanju v naravi velik izziv, saj ne sme biti očitno, da je svetloba ustvarjena umetno, ko naj bi bila naravna svetloba sonca ali lune. Spomnimo se prizorov v filmu, ki so se dogajali v temi in le v svetlobi lune ali ognja. Snemalna ekipa je morala poskrbeti, da so bili igralci venomer vidni ter osvetljeni na tak način, da privabijo gledalčevo pozornost. Spomnimo se tudi mnogih posnetkov gozda, kjer je bil velik del platna živozelenih barvnih odtenkov, skozi drevesa pa so bili vidni sončni žarki. Vse te učinke je ustvaril direktor fotografije z izbiro pravega snemalnega kota, načina snemanja, osvetlitve, nastavitve kamere itd. Direktor fotografije filma **Pojdi z mano** je bil Miloš Srdić, ki je za svoje delo na Festivalu evropskega in mediteranskega filma prejel nagrado za najboljšega direktorja fotografije.

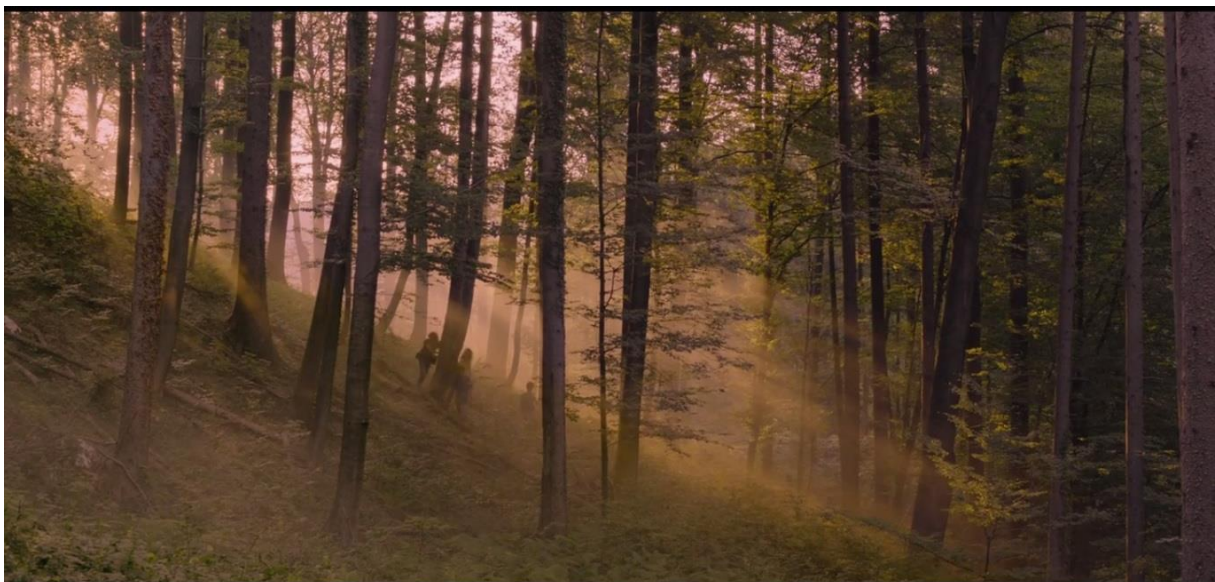
Spomnimo se prizora, ko Manc ostalim pripoveduje zgodbo o Aginem sinu, potem ko najdejo živalsko truplo. Prizor je posnet tako, da kamera kroži okoli igralcev in s tem večkrat ujame vsakega izmed njihovih odzivov na Mančevo pripoved, vedno pa vidimo več njihovih obrazov hkrati. S tem načinom snemanja začutimo strah glavnih junakov in dobimo

občutek, da jih nekdo opazuje.

Oglejmo si naslednji kader, ko glavni junaki hodijo skozi gozd. Nad tlemi vidimo blede meglico, skozi drevesa pa padajo posamezni sončni žarki, ki gozd osvetlijo z bleščečo svetlo rjavo barvo. Direktor fotografije mora za tak posnetek previdno izbrati pravo oddaljenost, prave leče in pravo stopnjo osvetljenosti, da so igralci vidni kljub prevladujoči svetlobi. S kadri, kot je ta, film dobi občutek skrivnostnosti in pravljичnosti.

Spomnimo se prizora, ko Mina in Manc slišita premikanje v grmovju in lomljenje vejic ter sta prepričana, da ne gre za žival. V kadru vidimo vse štiri glavne like, tako da spremljamo

vsako njihovo reakcijo, preostanek kadra pa je popolnoma zapolnjen z barvama gozda, zeleno in rjavo, pri čemer je zelena najbolj izstopajoča. S tako postavitvijo kadra direktor fotografije doseže, da zares občutimo, kako so naši junaki obkroženi s strašljivim neznanim gozdom in kako izgubljeni se počutijo med vso to nasičenostjo gozdnih barv.

montaža

Vsak film sestavlja množica individualnih posnetkov, ki jim rečemo kadri. Povprečen celovečerni film sestavlja med 600 in 700 kadrov, ki so običajno dolgi po nekaj sekund, lahko pa tudi krajši ali precej daljši, odvisno od ritma, ki ga z režiserjem določi montažer. Procesu izbire in sestavljanja kadrov v celoto rečemo montaža, osebi, ki montažo nadzoruje, pa montažer. Montažer mora za vsak kader presoditi, kje se začne in kje konča, vse glede na prejšnji, naslednji in druge kadre. Poskrbeti mora, da gledalec sledi zgodbi iz enega kadra v drugega in tako naprej. S tem med drugim določa, kako se gledalec odzove na posamezne dogodke v filmu. Pomembna naloga montažerja je tudi, da določa tempo dogajanja v filmu in s tem vpliva na napetost, srhljivost filma. Montažer filma **Pojdi z mano** je bil Peter Marković.

Spomnimo se prizora, ko družba zapusti kmetijo Zalaznik. Na poti proti votlini se pogovarjajo o tem, kar so videli. Njihov pogovor je ujet v en sam kader, ki je dolg skoraj eno minuto. Dolgi kadri v večini primerov umirijo ritem filma, in tako je tudi tukaj. Po napetem srečanju Zalaznikov se družba sprosti, in ker jih spremljamo v enem neprekinjenem kadru, se ob gledanju sprostimo tudi mi.

Primerjajmo prizor s prizorom, ki se odvije pred votlino, v katero ponikne potok, ki so mu sledili. Ker se je ponesrečil še en načrt vrnitve v dolino, družba postane nemirna, povzdignejo glasove in začnejo drug na drugega prenašati krivdo za nastalo situacijo. Vrhunec prizora se zgodi, ko Oto v daljavi zasliši motorno žago in poskuša utišati ostale, ki so jezni in prestrašeni. Pri tem se v sedmih sekundah zamenja kar pet kadrov, ki prikažejo posamezne reakcije glavnih likov, hkrati pa tudi nas naredijo nemirne in prestrašene, saj se kadri tako hitro menjajo.

V primerjavi s prizorom po odhodu s kmetije Zalaznik prizor pred ponikvo ni sproščen in umirjen, temveč napet in dramatičen. K temu učinku pripomore montaža z zelo kratko povprečno dolžino kadra. Pomislimo, kako bi bilo, če bi bil prvi prizor posnet s hitro menjajočimi kadri, drugi pa v enem samem dolgem posnetku. Bi prizora še vedno učinkovala na nas enako kot prej?

zvok

Zvok filma zajema vse, kar gledalec sliši. Poleg glasbe so to dialogi, zvoki avtomobilov, mimoidočih ljudi, šumenja dreves, oglašanja ptic itn. Večina filma **Pojdi z mano** se odvija v gozdu. Tako so skozi ves film prisotni različni zvoki, brez katerih si gledalec ne bi mogel predstavljati, da je v gozdu skupaj z junaki filma. Ko se junaki bojijo domnevnega zasledovalca, jih prestraši pok zlomljene palice. Ko hodijo ob potoku, slišijo žuborenje vode. Tudi pogovore med junaki mora gledalec slišati enako dobro – ne glede na to, ali so igralci posneti od blizu ali od daleč. Zvoki, ki jih junaki slišijo od daleč, se morajo tudi gledalcem zdeti oddaljeni, tišji in včasih celo odmevajoči. Za ton filma skrbi več ljudi, med njimi snemalci dialogov, snemalci umetno ustvarjenih zvokov itd., odgovorna oseba za končni ton filma pa je oblikovalec zvoka, ki vse zvočne učinke postavi na svoje mesto, prilagaja glasnost in druge kvalitete ter poskrbi, da določen zvok gledalca npr. prestraši ali pomiri. Oblikovalec zvoka filma **Pojdi z mano** je bil Julij Zornik, ki je za svoje delo prejel vesno za najboljši ton. Žirija je v obrazložitvi zapisala, da Zornik »z *dodelanimi zvočnimi podobami oživlja naravo in ji dodeli vlogo petega filmskega lika, ki do zadnjega kadra odmeva med debli dreves*«.

dodatne dejavnosti

Branje romana **Pojdi z mano** slovenskega avtorja Dušana Čatra ter njegovih prejšnjih mladinskih del Peter Klepec, Kralj Matjaž in Veronika Deseniška.

Oglejmo si pogovor s filmsko ekipo ob projekciji filma v Kinodvoru (<https://www.youtube.com/watch?v=1Q6f-mTVMxo>) ali v drugem kinematografu (ob premieri filma konec leta 2016 je filmska ekipa prepotovala Slovenijo in mnogi pogovori z gledalci so objavljeni tudi na spletu; poiščite jih).

